

Članak 10

Zaključci iz istraživanja provedenog u okviru europskog projekta MImPACT

Tijekom prve polovice 2023. godine provedena je faza istraživanja o *Utjecaju mobilnosti radnika u cestovnom prijevozu*, u okviru projekta MImPACT, financiranog sredstvima Europske unije, u kojem sudjeluju sindikati, fondacije i poslovne udruge Italije, Hrvatske, Poljske, Grčke, Norveške, Belgije i Španjolske.

Cilj kojem teži **Europska komisija** odobravanjem ovog projekta jeste: **doprinos provedbi ključnih načela u upućivanju transportnih radnika**, analizirajući upućivanje profesionalaca u područje cestovnog prijevoza širom EU sa stupanjem na snagu **Sporazuma o mobilnosti** i nove **Direktive 1057/2020**; i utjecaj koji to može imati na vozače kamiona.

Stupanje na snagu navedenog **Sporazuma o mobilnosti** značilo je uključivanje promjena koje utječu na međunarodne vozače kamiona, a odnose se i na **plaće koje primaju za posao koji obavljaju na teritoriju druge države članice** koja nije njihova država, kao i **promjena pravila kabotaže i unakrsne trgovine, zbog toga što je neophodno korištenje pravila upućivanja za izmještene radnike**, što je izazvalo povećanje troškova rada koji utječu na troškove transportnih usluga, što utječe na konkurentnost transportnih poduzeća u zemljama podrijetla.

U tom smislu, referentno istraživanje nam je omogućilo da izvučemo sljedeće zaključke o znanju koje radnici i poslodavci posjeduju o novim propisima, a koje sumiramo u nastavku.

Što se tiče poznavanja i primjene europskih i nacionalnih propisa o upućivanju radnika, može se zaključiti da:

- Više znanja o europskim propisima posjeduju poslodavci nego radnici, iako oni također tvrde kako poznaju propise u procentu približno 60%, a obje skupine potvrđuju primjenu ovog propisa na transportni sektor u njihovoj zemlji;

Međutim, ni radnici ni poslodavci ne vjeruju kako navedeni propisi jamče prava radnika.

- Nedostatak informiranja je najznačajniji problem kod važećih propisa o transportu, nakon čega je sljedeći problem tumačenja i nedostatak jasnoće kada je u pitanju standard. Međutim, postoje zemlje koje se također pozivaju na nepravilnu primjenu propisa od strane poduzeća i nedostatak transponiranja propisa.

Pri analizi znanja poslodavaca o važećim europskim propisima o mobilnosti, primjećujemo sljedeće:

- Poznavanje zakonodavstva o aktivnostima koje poduzeća za cestovni prijevoz moraju obavljati između različitih država članica je veoma nisko, jedva prelazeći 50% u prosjeku za zemlje sudionice, a s veoma niskim procentima u zemljama poput Italije ili Poljske i sa sumnjama samih istraživača po pitanju rezultata dobivenih u Grčkoj ili Hrvatskoj.
- Postoji veliki i široko rasprostranjen nedostatak znanja o postojanju online alata za prijavljivanje kretanja radnika (od zemalja sudionica, jedino Španjolska i Norveška pokazuju značajno znanje).
- Tahografska evidencija, preslika izjave o putovanju i preslika ugovora o radu su tri dokumenta koja poslodavci najviše navode kao one koje vozač mora nositi tijekom putovanja, zanemarujući postojanje drugih koji su također obvezni, sukladno važećem zakonodavstvu.